

در دولت یازدهم و دوازدهم محقق شد رشد ۸۰ درصدی صدور ضمانت نامه برای صنایع کوچک

■ صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک با هدف فراهم آوردن موجبات توسعه سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در صنایع کوچک و نیز کوتاه کردن مدت زمان اجرای طرح‌های اشتغالزا و دارای توجیه اقتصادی، با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته از طریق تضمین و تسهیل در توثیق تسهیلات اعطایی به صنایع کوچک، در سال ۱۳۸۳ تأسیس و اولین ضمانت نامه در سال ۱۳۸۶ صادر شد. در حال حاضر، صنایع کوچک حدود ۸۰ هزار واحد تولیدی و بیش از ۹۰ درصد از صنایع کشور را شامل می‌شود.

محمد حسین مقبیه از سال ۱۳۹۶ تا کنون مدیر عامل صندوق است

■ کارکردهای اصلی صندوق و تفاهم نامه‌ها

مشکل بزرگ صنایع کوچک، فقدان وثایق کافی جهت استفاده از تسهیلات بانکی است به همین دلیل، یکی از مهمترین وظایف و کارکردهای صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، صدور ضمانت نامه جهت کسری وثایق صنایع کوچک نزد نظام بانکی و مؤسسه‌های مالی اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی است. تا قبل از شروع دولت یازدهم کلاً با ۴ بانک تفاهم نامه همکاری امضا شده بود، اما اکنون با ۱۸ بانک و مؤسسه مالی دارای مجوز از بانک مرکزی تفاهم نامه همکاری منعقد شده است که از جمله می‌توان به بانک‌های ملی، سپه، رفاه کارگران، کشاورزی، ملت، تجارت، توسعه صادرات، صنعت و معدن، پارسیان، پست بانک، سینا، پاسارگاد، ایران زمین، آینده، اقتصاد نوین، انصار و مؤسسه اعتباری کوثر و صندوق کار آفرینی امید اشاره کرد.

■ تنوع محصولات و خدمات صندوق

گستره و تنوع خدمات این صندوق از زمان تأسیس تا کنون، به‌طور مستمر در حال افزایش بوده است. مهمترین محصولات و خدمات این صندوق در قالب صدور ضمانت نامه عبارتند از:

الف) ضمانت نامه‌های اعتباری

- ضمانت نامه اعتباری (صادر به نفع بانک‌ها)
- ضمانت نامه اعتبار خرید کالا (صادر به نفع تأمین کنندگان مواد اولیه)

ب) انواع ضمانت نامه‌های پیمانکاری

- ضمانت نامه شرکت در مناقصه / مزایده
 - ضمانت نامه حسن انجام کار
 - ضمانت نامه پیش پرداخت
- آمار صدور ضمانت نامه‌ها در دولت تدبیر و امید نسبت به ادوار قبلی ۸۰ درصد رشد داشته است. به‌طور مثال در دولت دهم تنها ۴۰۴ فقره

محروم از سوی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و انجمن صنایع پوشاک ایران پیشنهاد شده و این صندوق مسئولیت صدور ضمانت نامه را عهده دار شده است. به همین منظور و در اجرای جز (۴) بند (الف) تبصره ۱۸ قانون بودجه مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد ریال تخصیص داده شده و در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۲ به حساب صندوق واریز شد. اجرای این طرح می‌تواند تحولی در صنعت پوشاک کشور ایجاد کند و حوزه فعالیت‌های صندوق را وسعت بخشد.

۳- افزایش سرمایه صندوق طی دو مرحله در دولت یازدهم و دوازدهم

افزایش سرمایه صندوق در بند (ز) تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به میزان ۲۵ میلیون دلار بانه رخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پیش بینی شده بود و در مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۸ از طرف مجلس به دولت ابلاغ و معادل ریالی آن به مبلغ ۷۴۲/۱۷۴/۹۹۹/۸۷۴ ریال در تاریخ ۱۳۹۴/۰۸/۱۳ به حساب صندوق واریز شد.

علاوه بر آن در سال گذشته نیز با پیگیری‌های انجام شده، به سرمایه صندوق ۱/۰۰۰ میلیارد ریال افزوده شده است که این افزایش سرمایه می‌تواند به گسترش فعالیت‌های آتی در چارچوب وظایف قانونی کمک کند.

۴- بهبود روند اعتبارسنجی و کاهش زبان‌های صندوق

طی سال‌های اخیر، در نتیجه بهبود فرآیند اعتبارسنجی با استفاده از ترکیب مدل هوشمند (استخراج شده از الگوی شبکه عصبی) و مدل وزن دهی، تا حد زیادی به کاهش ریسک صدور ضمانت نامه‌های صندوق کمک کرده است. همچنین با کمک واحد حقوقی صندوق و در راستای صیانت از اموال بیت المال مبلغ ۵۴۴ میلیارد ریال از بدهی‌های معوقه افراد به صندوق وصول شده است. جدول مقایسه‌ای ضمانت نامه صادره و تمدید در راستای دورا هبرد وزارتخانه متبوع در دو حوزه «جهش تولید» و «اتمام طرح‌ها و پروژه‌های نیمه تمام» از ابتدای دولت دوازدهم به شکل زیر قابل نمایش است.

(از سال ۱۳۹۶ تا امروز (۱۳۹۹/۰۵/۲۶))

نوع ضمانت نامه	مبلغ (میلیارد ریال)	جمع تعداد
سرمایه در گردش	۴/۷۹۶	۶۰۶
ایجاد	۳/۰۷۰	۴۰۸
توسعه	۹۸۵	۱۸۴
حسن انجام کار	۲۸۹	۱۸۷
پیش پرداخت	۲۶۳	۱۰۹
اعتبار خریدار	۲۰۳	۳۱
شرکت در مناقصه	۶۵	۷۲
مجموع	۹/۶۷۲	۱/۵۹۷

ضمانت نامه برای واحدهای صنعتی کوچک صادر و یا تمدید شده که مجموع ارزش این ضمانت نامه‌ها ۱۸۱۹ میلیارد ریال بود، اما این رقم در دولت اول تدبیر و امید (دولت یازدهم) به ۷۲۷ فقره به ارزش ۳۳۷۰ میلیارد ریال و در دولت دوازدهم به ۸۳۹ فقره به ارزش ۶۱۷۶ میلیارد ریال رسیده است.

■ اولویت‌های صدور ضمانت نامه

به استناد مصوبه هیأت مدیره صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، به تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۳ و به منظور حمایت بیشتر از بنگاه‌های موفق و تعیین تکلیف طرح‌های ناتمام، صدور ضمانت نامه توسط صندوق برای طرح‌ها به شیوه زیر اولویت بندی شد:

- طرح‌های دانش بنیان (دارای مجوز دانش بنیان)
- واحدهای صادراتی (دارای سوابق صادراتی در ۳ سال گذشته)

- طرح‌های ایجاد یا پیشرفت فیزیکی حداقل ۶۰ درصد
- تأمین سرمایه در گردش جهت افزایش ظرفیت تولید برای واحدها

- طرح‌های توسعه‌ای که با ظرفیت کامل در حال حاضر فعالیت می‌نمایند

- طرح‌های اشتغال‌زا (طرح‌هایی که نسبت سرمایه‌گذاری به اشتغال پایین داشته باشند)

■ رویدادهای مهم صندوق در دولت یازدهم و دوازدهم

علاوه بر افزایش آمار صدور ضمانت نامه‌ها، طی سه سال اخیر، چند رویداد مهم اتفاق افتاده است که هریک می‌تواند بر شیوه کار، کارایی و جهت گیری‌های آینده صندوق، تأثیر تعیین کننده داشته باشد:

۱- خروج از فهرست بنگاه‌های قابل واگذاری

در سال‌های گذشته صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک در فهرست بنگاه‌های قابل واگذاری قرار گرفته بود که محدودیت‌ها و مشکلات فراوانی برای فعالیت‌های متعارف و اثربخش صندوق در کمک به صنایع کوچک ایجاد کرده بود. بعد از دو سال تلاش گسترده صندوق و حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت، نهایتاً به استناد تصویب نامه شماره ۱۰۷۷۹۸/ت/۵۵۶۱۳ مورخ ۱۳۹۷/۸/۵ هیأت محترم وزیران و در تاریخ ۹۷/۱۱/۱، صندوق از فهرست واگذاری‌ها خارج شد.

۲- مشارکت در طرح ملی پوشاک

طرح توسعه‌ای تولید پوشاک در مناطق روستایی و